

Stichting Vreedefonds

Beleidsplan 2020 – 2022

*Stichting Vreedefonds
Herengracht 537, 1017 BV Amsterdam
Tel. nr.: 020 – 5215322
Website: www.vreedefonds.nl
Mailadres: info@vreedefonds.nl
Bankrekening: NL46 GILL 0223 2273 66
t.n.v. Stichting Vreedefonds te Amsterdam
RSIN: 8062 29 287
KvK: 4119 8416*

INHOUDSOPGAVE

1.	Oprichting en historie (1939 – 2001)	3
	<i>Oprichting door mevr. Jeannette Vreede (1939 – 1943)</i>	<i>3</i>
	<i>Oprichting Stichting Vreedefonds ten Algemene Nutte (1956)</i>	<i>3</i>
	<i>Samenvoeging van de beide stichtingen (2001).....</i>	<i>4</i>
2.	Huidige situatie (2001 – 2020)	4
	<i>Doelstelling en praktijk.....</i>	<i>4</i>
	<i>Bestuurssamenstelling.....</i>	<i>5</i>
	<i>Bestuursleden per 1 januari 2020.....</i>	<i>5</i>
	<i>Secretariaat per 1 januari 2020</i>	<i>5</i>
3.	Werkzaamheden anno 2020	6
	<i>Invulling van de doelstelling in de praktijk.....</i>	<i>6</i>
	<i>Digitale aanvraagprocedure.....</i>	<i>6</i>
	<i>Privacyverklaring</i>	<i>6</i>
	<i>Website.....</i>	<i>7</i>
	<i>Beoordeling en toewijzing aanvragen.....</i>	<i>7</i>
	<i>Leningsovereenkomst en terugbetaling leningen</i>	<i>7</i>
	<i>Legaat Mr P.P. Vreede voor Russische taal- en letterkunde.....</i>	<i>8</i>
	<i>Studiefondsenoverleg.....</i>	<i>8</i>
4.	Terugblik	9
	<i>Ontwikkelingen sinds 2014.....</i>	<i>9</i>
	<i>Wijziging werkwijze secretariaat.....</i>	<i>9</i>
5.	Wet financieel toezicht.....	9
	<i>Toepasselijkheid art. 2.60 Wft?</i>	<i>9</i>
	<i>Verbod op basis van art. 2.60 Wft</i>	<i>10</i>
	<i>Vrijstelling mogelijk met ANBI-status.....</i>	<i>10</i>
6.	Financiën	10
	<i>Financiële doelstelling en besteding van gelden</i>	<i>10</i>
	<i>Beheer van het vermogen</i>	<i>11</i>
	<i>Budget voor te verstrekken leningen</i>	<i>11</i>
	<i>Werving van gelden</i>	<i>11</i>
	<i>Beloning bestuursleden</i>	<i>12</i>
7.	Vooruitblik	13
	<i>Aanvraag ANBI-status</i>	<i>13</i>
	<i>Verbetering naamsbekendheid en aantrekkelijkheid.....</i>	<i>13</i>

1. Oprichting en historie (1939 – 2001)

Oprichting door mevr. Jeannette Vreede (1939 – 1943)

De stichting Vreedefonds is opgericht door mevr. Jeannette Vreede, weduwe van Marcus Onnen en eerder weduwe van Andries Christoffel van Sillevoldt, die overleed op 17 oktober 1943.

Bij haar op 9 mei 1939 verleden testament benoemde zij tot haar enig erfgename de door haar bij hetzelfde testament in het leven geroepen stichting onder de naam “Vreedefonds”.

Als doelstelling van de stichting “Vreedefonds” bepaalde zij:

“Doel der Stichting is financiële steun te verlenen aan jongelieden in Nederland, Nederlands Indië, Suriname of Curaçao, voor hun studie of opleiding, zonder onderscheid van godsdienstige gezindte, stand of kunne.”

Aanpassing oorspronkelijke statuten in overleg met fiscus en departement financiën (1947)

De afwikkeling van de erfenis van mevr. Jeannette Vreede leidde tot een langdurig overleg met de fiscus en het departement over de vraag of het Vreedefonds gezien zou moeten worden als een familiefonds (t.b.v. de families Vreede en van Sillevoldt). Dat zou betekenen dat de stichting niet kon worden beschouwd als een hoofdzakelijk het algemeen belang dienende rechtspersoon en derhalve een aanzienlijk hoger bedrag als successierechten verschuldigd zou zijn.

Na langdurige onderhandelingen werd met het departement overeengekomen dat de stichting wel als een hoofdzakelijk het algemeen belang dienende rechtspersoon zou worden beschouwd indien in de oorspronkelijke statuten enkele aanpassingen zouden worden aangebracht met als doel ervoor te zorgen dat a) nooit meer dan 50% van de te verlenen steun ten goede zou komen aan leden van de betreffende families en b) de meerderheid van het bestuur zou bestaan uit niet-leden van de betreffende families, waaronder 1 rechtspersoon als penningmeester. De notariële acte met de op deze wijze aangepaste statuten werd verleden op 24 mei 1947.

Oprichting Stichting Vreedefonds ten Algemene Nutte (1956)

Bij de vervanging van de Successiewet 1859 door de Successiewet 1956 werd het criterium van “hoofdzakelijk een algemeen belang dienend” voor vrijstelling van schenkingsrecht vervangen door “uitsluitend of nagenoeg uitsluitend een algemeen belang dienend”. Omdat de stichting “Vreedefonds” op basis van de statuten uit 1947 niet zonder meer aan dit criterium voldeed was een aanpassing noodzakelijk. Gekozen werd voor de oprichting van een nieuwe stichting naast het Vreedefonds, t.w. de “Stichting Vreedefonds ten Algemene Nutte”. Deze stichting zou uitsluitend een algemeen belang dienen en daardoor vrijgestelde uitkeringen kunnen doen. De stichting “Vreedefonds” zou de niet vrijgestelde uitkeringen aan familieleden doen en zich daarbij zoveel mogelijk beperken tot uitkeringen beneden het toenmalige vrijgestelde bedrag van f. 2.000,- per 2 jaren.

De “Stichting “Vreedefonds ten Algemene Nutte” werd opgericht op 28 december 1956. Bij deze gelegenheid werd vanwege de invoering op 1 januari 1957 van de wet op de stichtingen de naam van de stichting “Vreedefonds” gewijzigd in “Stichting Vreedefonds”. Het bestuur van het “Vreedefonds” vormde tevens het bestuur van het “Vreedefonds ten Algemene Nutte”.

De doelstelling van het “Vreedefonds” bleef ongewijzigd. Voor het “Vreedefonds ten Algemene Nutte” werd aan de doelstelling een nieuw element toegevoegd, t.w.:

“ Financiële hulp te verlenen aan dames en heren in Nederland, Indonesië, Suriname of Curaçao uit de beschaafde stand van tenminste vijftigjarige leeftijd, voor wie zulks nodig mocht zijn en die de wens daartoe te kennen hebben gegeven.”

Voor het overige waren de statuten van beide stichtingen nagenoeg gelijklopend.

In 1983 werd aan de statuten van de “Stichting Vreedefonds ten Algemene Nutte” toegevoegd dat niet meer dan 10% van de in enig jaar verleende steun ten goede zou mogen komen aan leden van de families Vreede en van Sillevoldt.

Samenvoeging van de beide stichtingen (2001)

In de loop der jaren ontwikkelden de werkzaamheden van de stichtingen zich steeds meer richting het verlenen van financiële steun in de vorm van renteloze leningen aan studenten en recent afgestudeerden voor studie in het buitenland. Het verlenen van financiële hulp aan ouderen verdween en de (statutaire) voorrang voor familieleden was niet meer aan de orde. Familieleden werden behandeld als ‘gewone’ aanvragers en vormden bovendien – als zij er al waren – een zeer ondergeschikt deel van het totale aantal aanvragen. Het onderscheid tussen de beide stichtingen vervaagde en werd een onnodige administratieve complicatie. Uiteindelijk werd besloten om – gezien de inmiddels gewijzigde omstandigheden en werkwijze – de beide stichtingen weer samen te voegen.

De juridische fusie tussen de beide stichtingen vond plaats op 1 november 2001. Bij deze gelegenheid werden de statuten aangepast aan de inmiddels gewijzigde werkwijze.

In artikel 2 van de nieuwe statuten werd vastgelegd dat de Stichting ten doel heeft:

- *“het verstrekken van financiële bijdragen ten behoeve van de opleiding van personen voor een aanvulling of voortzetting van hun opleiding in het buitenland”*

In de nieuwe statuten werd tevens vastgelegd dat de Stichting:

- *“zich daarbij in beginsel beperkt tot personen van Nederlandse nationaliteit en”*
- *“algehele onzijdigheid in acht neemt ten aanzien van godsdienstige en/of politieke richting en overtuiging van de personen of instellingen die voor bijdragen in aanmerking komen”.*

2. Huidige situatie (2001 – 2020)

Doelstelling en praktijk

Sinds 2001 zijn de statuten en de werkzaamheden van het Vreedefonds niet meer gewijzigd. De stichting Vreedefonds houdt zich uitsluitend bezig met het geven van financiële steun aan studenten of pas afgestudeerden met de Nederlandse nationaliteit die hun studie in het buitenland willen aanvullen of voortzetten.

Kort samengevat houdt de Stichting zich bezig met:

- het verstrekken van renteloze leningen
- het daarmee impliciet schenken van de voor de lening in rekening te brengen rente
- het, in de daarvoor in aanmerking komende gevallen, schenken van maximaal 20% van het geleende bedrag.

Vermeldenswaard is hierbij dat studenten na terugkomst uit het buitenland een verslag over hun buitenlandse studieperiode naar het Vreedefonds op moeten sturen. Uit deze verslagen blijkt dat zonder uitzondering alle studenten na afloop van hun periode in het buitenland bijzonder dankbaar zijn

voor de verkregen lening die hen in staat heeft gesteld om dit buitenlandse avontuur aan te gaan. Door de lening van het Vreedefonds hebben zij hun horizon kunnen verbreden door naast hun studie ook 'mee te draaien' in een andere samenleving. Zij hebben meer begrip gekregen voor andere ideeën en omgangsvormen en hebben buitenlandse vrienden op kunnen doen. Zij hebben een bredere kijk op de zaken in de wereld gekregen en weten dat Nederland niet het enige land in de wereld is en dat er meerdere manieren zijn om ergens naar te kijken. Dit verrijkt niet alleen onze studenten maar ook onze samenleving.

Meer gedetailleerde informatie over de huidige werkzaamheden volgt in par. 3.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de stichting bestaat uit tenminste zeven leden, waaronder een rechtspersoon. Zoals al bepaald artikel 4 van de oorspronkelijke statuten (9 mei 1939) vervult "een rechtspersoon die zich meer in het bijzonder belast met het beheer van vermogen" de functie van penningmeester. Deze rechtspersoon is thans InsingerGilissen Philanthropy Trusts Estates BV, onderdeel van InsingerGilissen Bankiers te Amsterdam, in het bestuur vertegenwoordigd door jhr. drs. C.C. van Valkenburg.

De overige leden van het bestuur zijn natuurlijke personen waarvan conform de statuten tenminste één bestuurslid een deskundige is op het gebied van het hoger onderwijs (prof. mr. E.H. Hondius en mevr. prof. dr. B. Derks) en tenminste één bestuurslid een deskundige op het gebied van vermogensbeheer (drs. S.S.R. van der Laan).

Tenslotte maken één lid van de familie van Sillevoldt en twee leden van de familie Vreede deel uit van het bestuur, t.w. mr. E.J.G. Eijssen – Vruwink als secretaris en de heren D.T. Vreede en drs. A.R.F. Vreede. Laatstgenoemde vervult de functie van voorzitter.

De bestuursleden treden periodiek af volgens een rooster van aftreden gebaseerd op een zittingstermijn van zes jaar. Aftredende bestuursleden zijn herbenoembaar.

Bestuursleden per 1 januari 2020

- Drs. A.R.F. Vreede, voorzitter (periodiek aftredend per 1 januari 2025)
- Mevr. mr. E.J.G. Eyssen – Vruwink, secretaris (periodiek aftredend per 1 januari 2023)
- InsingerGilissen Philanthropy Trusts Estates BV, penningmeester (periodiek aftredend per 1 januari 2026) *
- Mevr. prof. dr. B. Derks (periodiek aftredend per 1 januari 2026)
- Prof. mr. E.H. Hondius (periodiek aftredend per 1 januari 2022)
- Drs. S.R.R. van der Laan (periodiek aftredend per 1 januari 2026)
- D.T. Vreede (periodiek aftredend per 1 januari 2025)

* De penningmeester wordt in het bestuur vertegenwoordigd door jhr. drs. C.C. van Valkenburg

Secretariaat per 1 januari 2020

Het secretariaat wordt gevormd door mevr. L.G.M. Nuijens (InsingerGilissen Philanthropy Trust Estates BV te Amsterdam).

3. Werkzaamheden anno 2020

Invulling van de doelstelling in de praktijk

Zoals al aangegeven houdt de stichting Vreedefonds zich uitsluitend bezig met het geven van financiële steun aan studenten of pas afgestudeerden met de Nederlandse nationaliteit die hun studie in het buitenland willen aanvullen of voortzetten. De duur van het verblijf in het buitenland mag, op een enkele uitzondering na, maximaal twee jaar bedragen.

De financiële steun wordt gegeven in de vorm van een renteloze lening van ten minste € 1.000 en ten hoogste € 7.500.

Harde vereisten voor toekenning zijn: de Nederlandse nationaliteit en studie in het buitenland.

Aanvullende vereisten zijn: een goede aanbeveling van een docent, een sluitende begroting en meer dan gemiddelde cijfers.

Leningen worden uitsluitend verstrekt aan personen die studeren of pas afgestudeerden van het Wetenschappelijk Onderwijs aan een universiteit en aan het Hoger Beroeps Onderwijs.

Onder "aanvulling of voortzetting van opleiding" wordt tevens een stage of een wetenschappelijk onderzoek als onderdeel van de studie verstaan.

Digitale aanvraagprocedure

Aanvragen dienen digitaal te worden ingediend via de website van www.vreedefonds.nl.

De aanvrager kan via de website een account aanmaken en daar alle vereisten gegevens en documenten invullen of downloaden.

Naast de basis gegevens over persoon en huidige studie betreft dit:

- Omschrijving van doel, reden, plaats, duur en aanvang van de studie in het buitenland
 - Een persoonlijke motivatie voor de studie in het buitenland en voor de aanvraag van een renteloze lening
 - Begroting van de met de studie in het buitenland gemoeide kosten en een opgave van de hiervoor beschikbare financiële middelen (hiervoor is een vast model beschikbaar)
 - Opgave van andere fondsen waaraan voor deze studie een bijdrage is gevraagd met zo mogelijk een opgave van de door deze fondsen verleende bijdragen en de aard daarvan (gift of lening)
 - Overzicht van de tot dusverre behaalde studieresultaten
 - Een of meer aanbevelingen van bij de studie betrokken docenten
- Opm.: Alleen een persoonlijk ondertekende en officieel briefpapier afgedrukte aanbevelingsbrief wordt als zodanig geaccepteerd. Een aanbevelingsbrief van een studentendecaan wordt terzijde gelegd.*
- Bewijs van acceptatie van de onderwijsinstelling in het buitenland (indien mogelijk).

Privacyverklaring

Met het indienen van een aanvraag stemt de aanvrager in met de wijze waarop de stichting Vreedefonds omgaat met de door de aanvrager te verstrekken persoonsgegevens. De wijze waarop de stichting deze gegevens verzamelt en verwerkt is conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) vastgelegd in een Privacyverklaring. In deze verklaring is vastgelegd dat het Vreedefonds zich bij het omgaan met persoonsgegevens houdt aan toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de AVG. In de Algemene Voorwaarden is een bepaling van gelijke strekking opgenomen.

Website

Op de website van het fonds www.vreedefonds.nl is veel informatie over het fonds verkrijgbaar, zoals de oprichting, historie en doelstelling van het fonds, de samenstelling van het bestuur, alle noodzakelijke informatie over de aanvraagprocedure, de Privacyverklaring en de Algemene Voorwaarden voor het verstrekken van leningen.

Beoordeling en toewijzing aanvragen

De aanvragen worden beoordeeld door alle bestuursleden. Vooruitlopend daarop kan het secretariaat een aanvraag ambtshalve afwijzen indien:

- de aanvrager niet voldoet aan de harde vereisten voor toewijzing (Nederlandse nationaliteit en studie in het buitenland)
- de aanvraag niet past in de doelstelling van het Vreedefonds
- de aanvraag niet tijdig is ingediend
- voor behandeling van de aanvraag vereiste gegevens – ook na aanmaning – ontbreken.

Aan het eind van iedere maand worden alle in die maand ontvangen aanvragen voorzien van alle documentatie voorgelegd aan de leden van het bestuur. Bestuursleden dienen aanvragen uiterlijk binnen één maand nadat deze in te zien zijn te beoordelen. Bij de beoordeling toetsen de bestuursleden of de aanvraag voldoet aan de vereisten t.a.v. motivatie en doel van de studie, studie-instelling in het buitenland, aanbevelingen van docenten, behaalde cijfers en (sluitende) begroting. Via de website geven de bestuursleden elk hun gemotiveerde oordeel over toewijzing, afwijzing of eventueel aan toewijzing te verbinden nadere voorwaarden. Zij hebben daarbij inzage in de oordelen en motiveringen van de bestuursleden die hun beoordeling al hebben afgerond en kunnen zich daardoor al dan niet laten leiden.

Tweemaal per jaar wordt deze procedure tijdens de reguliere bestuursvergadering mondeling afgehandeld.

In het door het bestuur op 22 november 2017 vastgestelde Huishoudelijk Reglement is vastgelegd dat een aanvraag wordt toegewezen indien de meerderheid van de bestuursleden die hun mening kenbaar maken, zich vóór toewijzing van de aanvraag verklaren én niet meer dan twee van de bestuursleden aangeven tegen toewijzing van de aanvraag te zijn. Het bedrag en de eventueel aan toewijzing te verbinden voorwaarden worden – op geleide van de reacties van de bestuursleden – vastgesteld door het secretariaat.

Leningsovereenkomst en terugbetaling leningen

Na ontvangst van het bericht van toewijzing heeft de aanvrager gedurende drie maanden de gelegenheid om de toekenningbrief voor akkoord te ondertekenen waarmee de leningsovereenkomst wordt aangegaan en de lening op te vragen. Na deze termijn vervalt de toezegging van de lening. Inzake de verstrekte leningen zijn de door het bestuur op 22 november 2017 vastgestelde Huishoudelijk Reglement en vastgestelde Algemene Voorwaarden van kracht. Bij het verstrekken van de lening kan het Vreedefonds aanvullende voorwaarden stellen. Een aanvrager die zich niet aan deze voorwaarden houdt, loopt het risico dat de lening direct in haar geheel wordt teruggevraagd.

Na afronding van de studie in het buitenland waarvoor de lening is verstrekt maakt de student een verslag en neemt contact op met het Vreedefonds om in onderling overleg een terugbetalingsregeling

overeen te komen. In de praktijk levert dit geen grote problemen op. Ter stimulering van spoedige terugbetaling heeft het bestuur een 'kwijscheldingsregeling' in het leven geroepen: wanneer binnen drie jaar na opname van de lening minimaal 80% is afgelost kan op schriftelijk verzoek het resterende bedrag geheel of gedeeltelijk worden omgezet in een gift en vervalt voor dat gedeelte de terugbetalingsverplichting. De ervaring leert dat deze mogelijkheid voor veel studenten een grote stimulans is om tenminste 80% van hun lening binnen deze termijn terug te betalen.

Mogelijkheid berekening rente als uiterste middel

De leningen die het Vreedefonds verstrekt zijn bedoeld als renteloze leningen die moeten worden terugbetaald wanneer de student daar (mede als gevolg van de gevolgde studie in het buitenland) financieel toe in staat is. Verreweg de meeste studenten zorgen er voor dat zij hun lening tijdig terug kunnen betalen.

In enkele gevallen verloopt de terugbetaling echter moeizaam of treden problemen op. Voor het geval met studenten geen consistente aflossingsafspraken kunnen worden gemaakt heeft het bestuur in de Algemene Voorwaarden de mogelijkheid open gesteld om rente te berekenen over het nog uitstaande bedrag van de lening. Dit houdt in dat indien de lening 72 maanden na opname nog niet volledig is terugbetaald én met de student geen consistente aflossingsafspraken kunnen worden gemaakt de penningmeester kan besluiten om rente in rekening te brengen over het nog niet afgeloste bedrag. Het eventueel in rekening te brengen rentepercentage wordt jaarlijks opnieuw door het bestuur van het Vreedefonds vastgesteld.

Legaat Mr P.P. Vreede voor Russische taal- en letterkunde

In 2009 ontving de stichting een legaat uit de nalatenschap van Mr. P.P. Vreede, de op 31 december 2008 overleden oud-voorzitter van het bestuur. Dit legaat is bestemd voor de toekenning van aanvragen die anders mogelijk niet voor ondersteuning in aanmerking zouden zijn gekomen. In de eerste plaats betreft dit aanvragen op het gebied van de speciale interesses van de heer Vreede, zoals de Russische taal- en letterkunde.

Met dit legaat kan ondersteuning geboden worden voor aanvragen die het maximum van € 7.500 per aanvraag overschrijden. Tevens kan een gedeelte (maximaal de helft) worden toegekend als gift. De aanvraag- en toewijzingsprocedure voor een lening uit dit legaat gelijk aan de normale procedure voor leningen van het Vreedefonds.

Studiefondsenoverleg

Sinds juni 2004 participeert het Vreedefonds in een studiefondsenoverleg waaraan wordt deelgenomen door verschillende fondsen die als (gemeenschappelijke) doelstelling hebben, dat zij beurzen of leningen verstrekken aan in ons land of in het buitenland studerende Nederlandse dan wel buitenlandse studenten. Deelname aan dit overleg biedt een uitstekende gelegenheid tot informatie-uitwisseling met anderen die – mutatis mutandis – nagenoeg dezelfde soort werkzaamheden verrichten. Het Vreedefonds wordt in dit overleg vertegenwoordigd door de voorzitter en indien mogelijk het secretariaat.

Naast informatie-uitwisseling biedt dit overleg door de onderlinge bekendheid mogelijkheden om aanvragers, wier aanvraag bij het ene fonds niet kan worden gehonoreerd door te "verwijzen" naar een of meer andere fondsen. Het is de bedoeling dat het studiefondsenoverleg jaarlijks bij elkaar komt om onderwerpen van gemeenschappelijk belang te bespreken.

4. Terugblik

Ontwikkelingen sinds 2014

In de jaren vanaf 2006 lag het aantal ontvangen en behandelde aanvragen steeds tussen de 100 en 120. Jaarlijks werden in deze jaren steeds 60 of meer toegewezen leningen opgenomen voor een totaal bedrag van circa € 300.000. Dit bedrag kan per jaar anders zijn aangezien aanvragers ook verschillende bedragen aanvragen.

Sinds het jaar 2014 is een terugloop van het aantal ontvangen aanvragen waarneembaar. Bedroeg het aantal ontvangen en behandelde aanvragen in 2014 nog 117, in 2018 waren dit er 59.

Meer hierover volgt in par. 7.

Wijziging werkwijze secretariaat

Mede gezien de terugloop in het aantal aanvragen is in 2018 besloten om de werkwijze zo te wijzigen dat het indienen van een aanvraag voor de huidige student zo logisch en eenvoudig mogelijk is. De keuze om dit te realiseren viel op het bureau V-zes (in samenwerking met Holleman Computers) uit Leiden. Tegelijkertijd hiermee werd besloten om de samenwerking met het toenmalige secretariaat te beëindigen en alle secretariaatswerkzaamheden te concentreren bij penningmeester InsingerGilissen Trust Estates BV in Amsterdam in de persoon van mevr. L.G.M. (Linda) Nuijens.

De overgang naar dit nieuwe systeem en de verplaatsing van het secretariaat (en alles wat daarmee samenhangt) bleek een omvangrijke operatie die van het secretariaat veel energie en tijd vroeg. In een bepaalde periode was het daardoor niet goed mogelijk om aanvragen in behandeling te nemen en te beoordelen.

Op het moment van het opstellen van dit beleidsplan, eind 2019, is de omschakeling nagenoeg voltooid. Het resultaat is een digitale procedure die voor de aanvrager veel meer laagdrempelig is. Ook voor het secretariaat en het bestuur wordt verwacht dat dit systeem leidt tot een vermindering van benodigde tijd, al kan het nog even duren voordat alle betrokkenen helemaal aan het nieuwe systeem gewend zijn. Daarnaast is door de overgang van het secretariaat naar de organisatie van de penningmeester de kwetsbaarheid van de organisatie verminderd.

5. Wet financieel toezicht

Toepasselijkheid art. 2.60 Wft?

In juni 2019 wees de penningmeester het bestuur er op dat voor het verstrekken van studieleningen zoals het Vreedefonds dat al decennia doet mogelijk een vergunning nodig is van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Art. 2.60 Wft stelt namelijk dat het verboden is om in Nederland krediet aan te bieden zonder vergunning van de AFM. Bij het bestuur rees de vraag of dit ook voor de werkzaamheden van het Vreedefonds zou gelden. Immers: het Vreedefonds verleent geen krediet met een commercieel oogmerk ("als bedrijf of beroep") en begeeft zich niet actief op de kredietmarkt. Na ingewonnen juridisch advies werd besloten om deze vraag rechtstreeks voor te leggen aan de AFM. De AFM besloot daarop deze kwestie zorgvuldig juridisch te analyseren.

Verbod op basis van art. 2.60 Wft

In december 2019 berichtte de AFM het bestuur dat op basis van de beschikbare gegevens gesteld moest worden dat de activiteiten van het Vreedefonds onder de verbodsbepaling van artikel 2.60 Wft vallen en dat uitzonderingen of vrijstellingen niet van toepassing zijn. Op 18 december 2019 deelde de AFM desgevraagd mee dat het Vreedefonds ook per direct zou moeten stoppen met het in behandeling nemen van nieuwe aanvragen. Wel zou de AFM kunnen meegaan in het verder behandelen van de reeds ingediende (lopende) aanvragen. Met ingang van deze datum heeft het Vreedefonds het in behandeling nemen van aanvragen tijdelijk stopgezet.

Vrijstelling mogelijk met ANBI-status

In een gesprek met de AFM op 15 januari 2020 werd een en ander door de AFM nader toegelicht: de werkzaamheden van het Vreedefonds inzake het verstrekken van studieleningen zijn inderdaad vergunningplichtig, voor een uitzondering is geen aanleiding en een ontheffing is niet aan de orde. De meest realistische mogelijkheid is het aanvragen van de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), een status die het Vreedefonds in feite al sinds haar oprichting heeft (zie par. 1) maar die bij latere wetwijzigingen niet is geactualiseerd. Als ANBI zou de stichting met succes een beroep kunnen doen op art. 3a van de Vrijstellingsregeling Wft.

Het verkrijgen van een AFM-vergunning voor het verlenen van krediet is weliswaar ook een mogelijkheid maar deze is naar het oordeel van het bestuur eerder een theoretische dan een realistische mogelijkheid.

Na afloop van het overleg met de AFM besloot het bestuur dan ook om op zo kort mogelijke termijn de ANBI-status aan te vragen en om vooruitlopend daarop alles te doen wat noodzakelijk is om deze status te verkrijgen. Het opstellen van het onderhavige beleidsplan is een onderdeel van deze aanvraagprocedure.

Ook het aanpassen van de statuten aan de vereisten voor een ANBI maakt hier deel van uit. Dit betreft bijvoorbeeld het toevoegen van de bepaling dat de stichting Vreedefonds niet het maken van winst beoogt en een bepaling die regelt dat bij opheffing van de stichting het batig saldo ten goede moet komen aan een andere ANBI-instelling met een soortgelijke doelstelling.

6. Financiën

Financiële doelstelling en besteding van gelden

De basis van waaruit de stichting haar werkzaamheden verricht wordt gevormd door het vermogen dat de stichting bij haar oprichting in 1943 verkreeg vanuit de nalatenschap van mevr. Jeannette Vreede. De stichting heeft de opdracht om dit vermogen in stand te houden omdat de leningen worden verstrekt vanuit het rendement op dit vermogen. Dit zgn. "stamvermogen" dient zijn waarde te behouden door middel van jaarlijkse correctie wegens inflatie. Conform de richtlijnen van de belastingdienst is voor de Stichting Vreedefonds als "stamvermogen" bepaald het vermogen per 1 januari 2008. Dit bedroeg € 7.098.143.

Het werkelijke vermogen wordt door het bestuur jaarlijks vergeleken met het (geïndexeerde) stamvermogen. Indien deze vergelijking daartoe aanleiding geeft wordt daarbij het voor besteding aan de doelstelling beschikbare budget aangepast.

De stichting heeft niet de doelstelling om winst te maken. De opbrengsten uit het vermogen dienen in de eerste plaats als beschikbaar budget voor het verlenen van renteloze leningen, (gedeeltelijke) kwijtschelding van tijdig terugbetaalde leningen en afboeking van oninbaar gebleken leningen. Daarnaast worden de opbrengsten uit het vermogen gebruikt voor het dekken van de kosten voor het goed functioneren van de stichting, t.w. bestuurs- en bureaunkosten, directiekosten, kosten van vermogensbeheer, advieskosten en overige algemene kosten zoals bijv. ICT.

Beheer van het vermogen

Het vermogen van de stichting wordt beheerd door InsingerGilissen Bankiers N.V. die tevens de functie van "huisbankier" vervult. Hiertoe is met InsingerGilissen een beheersovereenkomst gesloten. Vanuit het bestuur fungeren twee bestuursleden tezamen met de penningmeester en de voorzitter als "beleggingsraad". Deze raad overlegt tweemaal per jaar met de vermogensbeheerder over het gevoerde en in de toekomst te voeren beleggingsbeleid. Tijdens de bestuursvergadering brengt de beleggingsraad verslag uit over dit overleg en adviseert de raad het bestuur over het te voeren beleggingsbeleid en over voortzetting van de met InsingerGilissen gesloten beheersovereenkomst.

Vanwege de lange beleggingshorizon van de stichting is als risicoprofiel gekozen voor: "gematigd offensief zonder alternatieven" met een mandaat voor "duurzaam/maatschappelijk verantwoord beleggen". Met name wordt belegd in aandelen index trackers voor de ontwikkelde regio's Europa en N.-Amerika.

Budget voor te verstrekken leningen

Het voor toekenningen van leningen beschikbare budget wordt jaarlijks berekend op basis van een verwacht rendement van 2% van het effectenvermogen plus het totaal aan liquiditeiten. De positie per 1 januari van het betreffende jaar vormt hiervoor het uitgangspunt. Aan het aldus berekende beschikbare bedrag wordt het bedrag van de in het jaar binnengekomen aflossingen toegevoegd. Voor 2019 bedroeg het beschikbare budget € 138.332 (2% verwacht rendement) + € 205.428 aan binnengekomen aflossingen, in totaal € 343.760.

Werving van gelden

De Stichting Vreedefonds werft geen gelden. De inkomsten bestaan vrijwel uitsluitend uit inkomsten uit het vermogen. Wel kan de stichting schenkingen, erfstellingen en legaten ontvangen. Erfstellingen kunnen statutair alleen worden aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving.

In de afgelopen decennia heeft de stichting geen schenkingen ontvangen; éénmaal ontving de stichting een erfenis en éénmaal een legaat.

In 2018 was de stichting geheel erfgenaam van de heer G.J. Thijssen, overleden op 28 maart 2017. Deze erfenis is besteed aan de bekostiging van de overgang naar een digitaal aanvraag- en beoordelingssysteem.

In 2009 ontving de stichting een legaat uit de nalatenschap van Mr. P.P. Vreede, de op 31 december 2008 overleden oud-voorzitter van het bestuur. Dit legaat werd bestemd voor de toekenning van aanvragen die anders mogelijk niet voor ondersteuning in aanmerking zouden zijn gekomen. In de eerste plaats betreft dit aanvragen op het gebied van de speciale interesses van de heer Vreede, zoals de Russische taal- en letterkunde.

Beloning bestuursleden

In het op 9 mei 1939 verleden testament van de oprichtster is bepaald dat;

“Bestuurders voor hun bemoeiingen zullen genieten:

- *de bestuurder-rechtspersoon aan welke de administratie van het vermogen van de stichting is opgedragen: drie per mille per jaar van de reële waarde van het vermogen*
- *de overige bestuurders: tezamen een gelijk bedrag als de bestuurder-rechtspersoon geniet, benevens vergoeding hunner verschotten”*

Deze bepaling vormt sindsdien de basis voor het beloningsbeleid van de bestuursleden, dat sinds 2003 is vastgelegd in art. 2 van het Huishoudelijk Reglement van de stichting:

1. *De bestuursleden ontvangen voor hun inspanningen een vergoeding, die is gerelateerd aan de waarde van het eigen vermogen van de stichting aan het begin van het betreffende jaar. Deze vergoeding wordt uitbetaald nadat de financiële jaarstukken over het voorgaande jaar door het bestuur zijn vastgesteld.*
2. *De vergoeding van de bestuurder-rechtspersoon bedraagt per jaar drie promille van de waarde van het eigen vermogen. In deze vergoeding is de door de bestuurder-rechtspersoon in te houden omzetbelasting begrepen. De vergoeding betreft de vergoeding voor diens werkzaamheden inzake het vervaardigen van de financiële jaarstukken, het fiatteren en doen uitvoeren van betalingen, de registratie van debiteuren, het bijwonen van bestuursvergaderingen en andere besprekingen, het onderhouden van contacten en alle andere bestuurlijke werkzaamheden, die redelijkerwijs van een penningmeester gevraagd kunnen worden.*
3. *De vergoeding van de voorzitter bedraagt per jaar anderhalf promille van de waarde van het eigen vermogen en betreft de vergoeding voor diens werkzaamheden inzake de algehele coördinatie van de werkzaamheden van het bestuur en het secretariaat, het bijwonen en leiden van bestuursvergaderingen en andere besprekingen, het onderhouden van contacten en alle andere bestuurlijke werkzaamheden, die redelijkerwijs van een voorzitter gevraagd kunnen worden.*
4. *De vergoeding van de overige bestuursleden tezamen bedraagt een gelijk bedrag als de vergoeding van de bestuurder-rechtspersoon en betreft het bijwonen van bestuursvergaderingen en andere besprekingen, het onderhouden van contacten en alle andere bestuurlijke werkzaamheden, die redelijkerwijs van een bestuurslid gevraagd kunnen worden.*
5. *Alle door bestuursleden in het kader van de vervulling van hun functie gemaakte werkelijke onkosten worden vergoed door de stichting.*

Het bestuur hecht er aan om de oorspronkelijke bedoelingen van de oprichtster getrouw te blijven en is van mening dat dit beloningsbeleid past binnen de criteria voor toekenning van de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), t.w. vergoeding van werkelijk gemaakte onkosten en een niet-bovenmatig vacatiegeld. Desalniettemin zal worden onderzocht of dit beloningsbeleid inderdaad past binnen de ANBI-criteria. Indien dat niet het geval blijkt te zijn zal het beloningsbeleid worden aangepast conform de vereisten van de belastingdienst voor een ANBI.

7. Vooruitblik

Aanvraag ANBI-status

Als bestuur betreuren wij het ten zeerste dat wij sinds 18 december '19 tijdelijk geen aanvragen meer kunnen behandelen. Dit betekent dat wij studenten nu niet meer kunnen helpen om hun ambities te verwezenlijken en voor hun verdere ontwikkelingen belangrijke buitenlandse ervaringen op te doen. Het komt de aantrekkelijkheid en de bekendheid van het Fonds ook zeker niet ten goede. Er is het bestuur daarom – in het belang van onze toekomstige begunstigden – veel aan gelegen om de gebruikelijke werkzaamheden van het Vreedefonds zo snel mogelijk weer te kunnen hervatten.

Zoals al beschreven in par. 5 is hiervoor het verkrijgen van de ANBI-status een eerste vereiste. Die status past ook bij het Vreedefonds dat zich al vanaf haar oprichting als een algemeen nut beogende instelling heeft beschouwd en door de belastingdienst ook als zodanig is gezien (zie par. 1). In 2020 zal daarom alle prioriteit gegeven worden aan het indienen van de aanvraag voor het verkrijgen van de ANBI-status en het voldoen aan de criteria voor deze status waar dit op dit moment nog niet het geval is.

Verbetering naamsbekendheid en aantrekkelijkheid

Zoals al in par. 4 aangegeven is sinds 2014 een terugloop van het aantal aanvragen merkbaar. Een oorzaak voor deze terugloop is mogelijk de steeds lager wordende rente (waardoor renteloze leningen minder aantrekkelijk zijn geworden in verhouding tot beurzen en langlopende leningen bij DUO). Als belangrijkste oorzaak ziet het bestuur echter dat studenten het Vreedefonds ofwel niet weten te vinden ofwel de voorkeur geven aan andere fondsen die geen leningen maar giften verstrekken. Kort gezegd: het bestuur vraagt zich af of het Vreedefonds wel voldoende bekend en aantrekkelijk is voor aanvragers. Om deze reden wil het bestuur dat het Vreedefonds niet alleen meer bekendheid verkrijgt maar vooral ook aantrekkelijker wordt voor studenten die financiering zoeken voor studie in het buitenland.

Voor advies hierover heeft het bestuur contact gezocht met De Kleine Consultant, de eerste door studenten gerunde non-profit strategieconsultant in Nederland. De Kleine Consultant (DKC) gaat voor hun klanten – profit of non-profit, start-up of met een lange historie – 10 weken lang in een multidisciplinair team aan de slag om hen zo ver mogelijk te helpen met hun vraagstuk. Juist omdat De Kleine Consultant wordt gevormd door studenten die tot de doelgroep van het Vreedefonds (zouden kunnen) behoren is DKC naar onze mening een uitstekende partner om dit vraagstuk te onderzoeken en het Vreedefonds hierover te adviseren. Een frisse, kritische blik van een groep ambitieuze studenten die de doelgroep uit eigen ervaring kennen kan bij dit vraagstuk bijzonder waardevol en effectief zijn.

Op dit moment is het bestuur in afwachting van het bericht of DKC bereid is om dit project uit te voeren.

Amsterdam, 9 maart 2020